

DE EERSTE MAAND ZIT EROP!

V.l.n.r.: Femke, Dieke, Max en Joep.

Het schooljaar is dik een maand onderweg en zoals eigenlijk altijd hebben verreweg de meeste leerlingen hun draai gevonden. Voor de eerstklassers was het een spannende maand, met nieuwe klasgenoten en een heleboel nieuwe gezichten voor de klas in een groot gebouw waar je je weg nog moet vinden. Vier eerstklassers vertellen hoe die eerste maand op Candea is gegaan.

'IK KON NIET SLAPEN'

Max van Rijswijk (vmbo-bb/kb): "Ik woon in Zevenaar, maar niet helemaal aan de andere kant. We fietsen met een groepje en dan ben je er zo. Vooraf was ik superzenuwachtig. Ik kon zelfs niet slapen. Het scheelt wel dat je je klas voor de vakantie al hebt ontmoet. De eerste weken kregen we veel uitleg over hoe het werkt op Candea, zodat je goed begint. Ik had vrij snel door wat de bedoeling is bij ieder vak. Duits en gym zijn echt superleuk. In het begin was het af en toe zoeken naar de lokalen. Ik ben niet verdwaald, maar ik was wel een keer te laat. Dat was niet erg, omdat het de eerste week was. Nu ken ik de lokalen uit mijn hoofd. De docenten zijn aardig en mijn klas is gezellig. Dat je weer de jongste bent, is wennen. Maar niemand noemt je brugpieper."

'ZE BOUWEN HET RUSTIG OP'

Dieke Elshof (vmbo-bb/kb): "Ik zit bij Max in de klas. We fietsen in hetzelfde groepje. Dat is gezellig. Ik heb voor Candea gekozen om de manier waarop ze werken en de extra hulp die je krijgt. Ik vond de eerste week spannend, maar ik kon wel slapen. We hoefden niet meteen heel hard te leren. Ze bouwen het rustig op. Dat is fijn, maar we zijn nu wel echt begonnen. Ik heb al een paar toetsen gehad. De grootste verandering is dat je langer op school bent en geen vaste tijden hebt. Het huiswerk doe ik in de pauzes. Dan heb ik thuis tijd om met mijn ouders door te brengen. De klas is leuk en als je iets niet leuk vindt, kun je dat bespreken met je mentor. Het allerleukst vind ik mijn nieuwe vriendinnen."

'JE MOET ZE NIET UITDAGEN'

Joep Peters (mavo/havo). "Ik woon in Panterden, maar ga naar Candea voor de dakpanklas. Dan heb ik een jaar om uit te zoeken of de mavo of de havo het beste voor mij is. Ik moet het meest wennen aan vroeg opstaan, maar dat komt ook doordat ik een kwartier eerder op school ben, zodat we nog even kunnen kletsen in de aula. Of ik zenuwachtig was? Totaal niet, dat ben ik bijna nooit. Ik snap dat niemand een buitenbeentje wil zijn, maar je moet gewoon jezelf blijven. De klas is heel leuk. Iedereen is blij en vrolijk. We hebben

BEN JE VERANDERD?

Max: "Ik denk het wel. Ik was eerst heel druk, nu ben ik superrustig."
Dieke: "Een beetje. Het voelt stoerder als je op de middelbare zit. Je bent minder kind. Huiswerk en chillen zijn belangrijker geworden."
Joep: "Ja, ik volg meer mijn eigen weg. Als ik niet wil afspreken, dan zeg ik nee. En ik hoor dat mijn uiterlijk is veranderd."
Femke: "Nee, maar ik heb wel meer mijn eigen kledingstijl. Ik bepaal zelf hoe ik eruitzie."

ook een gesprek gehad over hoe je met elkaar moet omgaan. Het huiswerk is meer dan ik had verwacht, maar ik kan het wel aan. In de pauzes gaan we vaak buiten lopen. Je hebt hier op Saturnus leerlingen van 18 jaar. Ze zijn aardig, maar je moet ze natuurlijk niet uitdagen, haha."

'FIJN GEVOEL ALS IK HIER BEN'

Femke van der Woude (havo/vwo): "Candea past bij mij. Ik heb altijd een fijn gevoel als ik hier ben. Het is de manier waarop mensen met elkaar omgaan. Het technasium is een andere reden. Ik vind het leuk om dingen te ontwerpen. Later wil ik binnenhuisarchitect worden. Ik ben blij met mijn klas en mijn docenten, hoewel ze soms streng kunnen zijn. Ik was héél zenuwachtig, maar vind je het gek? Het is een grote verandering. Tegenvallers zijn de lange dagen en op sommige dagen de zware tas. Het huiswerk is een meevaler. Ik had meer verwacht, maar alsnog is het veel maar wel te doen. We hebben twee mentoren, dat zijn echt lieve mensen. Ze maken grapjes, maar ze zijn ook serieus. Ze helpen bij het plannen, maar je kunt ook met andere dingen bij ze terecht. Dat is fijn op een grote school."

AGENDA

1 okt. Sportoriëntatie 5-havo en 6-vwo (vanaf 14.15 uur). 7 t/m 18 okt. Stageweek 4-bb/kb. 8 okt. Sportoriëntatie 5-havo en 6-vwo (vanaf 14.15 uur). 9 okt. Inschrijven maatwerkperiode 2 locatie Eltensestraat (7.00-17.00 uur). 10 okt. Inschrijven maatwerkperiode 2 locatie Saturnus (7.00-17.00 uur). 14 t/m 18 okt. CAN-week met onder andere: kamp leerjaar 1, examenreis 5-havo, internationaliseringsreis naar Oostenrijk 6-vwo, leperreis 5-vwo, Free Future Festival in Nijmegen 2- en 3-havo/vwo, voorstelling 2-bb/kb. 21 t/m 25 okt. Herfstvakantie.

in the picture

'MOOI DAT DIT KAN OP CANDEA'

Timo Kooren (5-havo) gaat deze week niet naar school en daarvoor is een heel bijzondere reden: hij is naar de *International Youth Conference in New York*, een bijeenkomst waarop jongeren uit allerlei landen oplossingen bedenken voor de grote problemen in de wereld.

Timo heeft zijn reis naar New York indirect te danken aan zijn lidmaatschap van het Candea-debatingteam. Hij mocht meedoen aan het Nationaal Jeugddebateb en dat leverde hem een ticket op voor een jeugd-evenement in Berlijn over de Europese verkiezingen. Naar Berlijn ging Timo alleen. Dat moet spannend zijn geweest? "Een beetje wel, maar het was goed georganiseerd en ik had snel contact met jongeren die er hetzelfde in zaten. Ik heb veel geleerd over Europa", vertelt Timo. En hij maakte indruk, want de organisatie van het evenement in Berlijn vroeg hem ook voor de conferentie in New York. Timo nam meteen contact op met jongerenorganisatie Hope XXL. Daardoor hoeft hij deze keer niet alleen op pad. Lea Dielissen uit 6-vwo en begeleidster Lotte Jansen (MDT en Hope XXL) zijn ook mee. Timo heeft natuurlijk vooraf nagedacht over het thema. "Hoe meer je je erin verdiept des te meer je je realiseert hoeveel problemen er zijn in de wereld, maar ik denk dat conflicten, het klimaat en migratie er duidelijk boven uitsteken. Het is belangrijk dat jongeren meedenken, want wij hebben een andere blik: creatiever en gericht op wat wel kan in plaats van op wat niet kan."

Timo, Lea en Lotte verzorgen in New York een workshop over de '8' van Hope XXL, het cijfer dat alle wereldbewoners aan hun leven zouden moeten geven. Timo: "Ik hoop dat we een denktank kunnen oprichten van jongeren die met elkaar de '8' wereldwijd gaan promoten." De dagen in New York zitten behoorlijk vol - het is geen weekje vakantie vieren - maar Timo hoopt dat hij bij de opening in Central Park en in de avonduren nog wat van de stad ziet. Hij wil ook nog wat zeggen over Candea: "Ik heb veel geluk dat ik op een school zit die het mogelijk maakt dat je aan dit soort dingen meedoet. Dat kan niet op iedere school."

vragegjes

Waarom Candea? Het technasium sprak me heel erg aan en mijn zus zat ook op Candea.
Goede keuze? Ja, ik doe alleen geen technasium meer. 'Cultuur en maatschappij' vind ik leuker, vooral vanwege geschiedenis en aardrijkskunde.
Leukste schooldag? Vrijdag: korte dag, 's middags debatclub en daarna weekend.
Wat doe je in de pauzes? Kletsen in de aula of huiswerk op het studieplein.
Veel huiswerk? Nee, ik heb maar zes vakken, dus dat is te doen.
Ga je slagen? Denk het wel. Ik vind de vakken echt leuk. Alleen wiskunde is een twijfelgeval.
Hoe zou jij lesgeven? De helft uitleg en de helft zelf werken en ik zou veel dingen uit het dagelijks leven in de lessen verwerken.
Wat ga je nooit meer vergeten? De tekenlessen. Die voelen niet als lessen, maar als een leuk onderdeel van school.

EYEOPENER DIE EIGENLIJK VERPLICHT ZOU MOETEN ZIJN

Een mooie Candea-traditie is in ere hersteld: *Pa en ma in de schoolbanken*. Een simpel maar doeltreffend concept: ouders komen op een zaterdagochtend naar Candea om zelf de middelbare school van hun kinderen 'aan den lijve' te ervaren. "Een eyeopener die eigenlijk verplicht zou moeten zijn", vindt Reinoud Oldenkamp uit Duiven.

Reinoud is vader van tweedeklasser Anouk. Het liefst was hij vorig jaar al een ochtendje naar school geweest, maar toen ging het niet door. Dit jaar heeft hij de schade ingehaald én met veel plezier. "Het was goed georganiseerd. De lessen die we kregen, gaven een mooi beeld. *Media, vormgeving & ICT* bestond in mijn tijd nog niet, maar als ICT'er kon ik aardig uit de voeten. Hetzelfde bij wiskunde, hoewel ik er wel weer even in moest komen. Koken en tekenen waren leuk en gym ging goed voor mijn doen. Het was grappig dat een groep volwassenen dan meteen weer lekker fanatiek bezig is." Behalve dat het onderwijs een stuk digitaal is, vallen de verschillen met vroeger wel mee volgens Reinoud: "Je zit in schoolbankjes, je moet je boeken bij je hebben en na de instructie ga je aan het werk. En als je je vinger opsteekt, moet je wachten op je beurt. Ik vind wel dat beter wordt uitgelegd waarom je iets moet leren. Verder zijn de docenten soms streng, maar vooral aardig." Dat laatste hoort Reinoud ook terug van Anouk. "Ze zegt meneer en mevrouw, maar de omgang is informeler en laagdrempeliger. Leerlingen kunnen alles aankaarten. Dat was in mijn tijd wel anders. Dat geldt trouwens ook voor ouders. De mentor is heel benaderbaar. Dat is natuurlijk positief." De ochtend eindigde met een gezamenlijke lunch. "Leuk om te zien hoe ouders met elkaar mengden en tof dat er iemand van de ouderraad aanwezig was. Voor mij was *Pa en ma in de schoolbanken* een echte eyeopener. Eigenlijk zou het voor alle ouders verplicht moeten zijn. Dan weet je veel beter hoe de school van je kind functioneert en kun je verhalen beter plaatsen."